

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. augusztus 14

Vasárnap.

XXIII évfolyam. 65 szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petitorért, vagy annak helyéért 10 fillér
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések és nyiltterek díja előre fizetendő.

Az inség jegyében.

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy Magyarországon az 1904–5-iki termelési év inséges jellegű lesz. Ezen már az egek csatornáinak megnyílása sem segíthet; a kukoricát, a burgonyát, a takarmánynövényeket az országos aszály nagyrészen tönkre tette, de sokat ártott a kerti növényeknek, dohányoknak, káposztának, őszi gyümölcsnek és a szőlőnek is. Ami pedig a teljesen véget ért aratást illeti, annak eredménye tekintetében a nézetek még igen elágazók. A földművelési minisztérium 35.6 millió métermázsára becsüli az idei buzatermést és 11.7 millió métermázsára a rozstermést, holott tavaly buzából 44 millió, rozsból 13 millió mm. termett. Mindazonáltal a szemtermésből a tavalyi export mennyiségének 60–70%-át exportálni lehetne az idén is, ha a kukorica- és burgonyatermés rendkívül csekély hozama folytán a buza és rozs feleslegére nem volna szüksége a befogyasztásnak, míg a takarmánytermények hiánya az árpakivitt alterálja.

Az 1904–1905. év inséges jellege mellett is azonban a valódi inség beállását és annak általánossá válását nem tartjuk bekövetkezhetőnek. Először is a főszükséglet: a kenyér biztosítva van; a 35.6 millió métermázsas buza- és 11.67 millió métermázsas rozstermés megadja az ország népének a kenyeret, csak idejében meg kell tenni az intézkedéseket arra nézve, hogy a rendelkezésre álló feleslegek eljut-

hassanak oda, ahol főleg a kukorica- és krumplitermés hiányát kenyér magvakkal kell pótolni.

Takarmány dolgában, amely a második főszükséglet képezi, már rosszabbul állunk, de nem reménytelenül. A szénatermés az ország számos helyén kielégítő volt, csak arra kell figyelmet fordítani, hogy a széna — a legelők teljesen kopárrá válása miatt — a tél beköszönté előtt, el ne pocsékolassék. A gazdának már most hozzá kell kezdeni állatállományuk apasztásához, midőn azok még jókarban vannak és illő áron értékesíthetők; a szükségkép megtartandó állomány táplálása céljából pedig idejében le kell vágni a kukoricát, amely termést már ugyem hoz. Más meddő kerti növények is felhasználhatók e célra, ugyszintén a tarlók is. A lombtakarmányt pedig gondosan gyűjteni kell, amíg lehet és igen takarékosan kell bánni minden takarmányfélével. Az idei gyümölcstermés eddig igen kielégítő volt és egyes termelőhelyeknek szép pénzt hozott be; az őszi gyümölcshöz, különösen a szilvaterméshez sok helyen még mindig jó reményeket fűznek. A gyümölcs szintén jó kenyér pótló, csak idejében figyelmeztetni kell a termelőket arra, hogy a gyümölcsöt olesó árban való értékesítés helyett, konzerválják.

A kormánynak és a hatóságoknak mindenesetre nagy tevékenységet kell az inség elhárítása érdekében kifejteniök, de tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ez

a takarmányfélék exportjának megtiltásában áll. Ez rossz és egyszersmind céltalan gazdasági politika volna, mert hiszen: ha nincs felesleges takarmányunk, azt tilalom nélkül sem fogjuk exportálni.

A takarmánykiviteli tilalom. A pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi m. kir. miniszterek 1904. évi augusztus hó 10. é. 2772. P. M. szám alatt a következő rendeletet adták ki a takarmányanyagok kivitelének megtiltása tárgyában.

A magyar minisztertanács elhatározása alapján és egyetértőleg az érdekelt es. kir. osztrák minisztériumokkal, a melasz (szörplé), tengeri, zab, lóbab, esillagfürt, bükköny, burgonya, mindennemű friss és szárított takarmányfűvek (mint széna, here stb.), szalma, szecska, polyva, korpa, malátacsira, olajpogácsa, moslék, törköly és répaszeletek kivitele az osztrák-magyar vámterület összes határain megtiltatik.

Ez a tilalom azon napon lép hatályba, amelyen az egyes vámhivatalok tudomására jut és visszavonásig érvényben marad.

A fent elősorolt takarmányokból álló azok a küldemények, amelyek kimutathatólag 1904. évi augusztus hó 12. ike előtt külföldre való elszállítás végett vasuton vagy hajon feladattak, a határátkelő másokon kiléphetnek.

Budapecsten, 1904. évi augusztus hó 10-én.

Lukács s. k.

Hieronymi s. k.

Tallián s. k.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház aug. 10. iki ülésén az appropriáció tárgyalásánál felszóltak Barabás Béla, Gullner Gyula, Molnár János, Ugron Gábor és Bánffy Dezső báró.

T Á R C A.

A szurdoki molnár lánya...

A szurdoki molnár lánya
Lakodalmát tartja,
Heje-huja, dáridó közt
Ma van éppen a harmadik napja.

Szól a zene, folyik a bor,
Ürülnek a kancsók.
— Menyasszonyom, ideje már
Csattanjon el, az a megígért csók!

— Ne még! — majd ha közeleg az őj
Sötétek az árnyak;
Napvilágon, fényes dőlben
Szégyeleném; mind, mind ide látnak.

Este van már; gyertyafénynél
Kiki a párjával.
— Jere édes menyasszonyom
Vágyakozva ölellejek által!

— Várj csak, várj csak, még egy küsső,
Járjak el egy táncot,

Ne erőltess várd el, a mig
A toronyban tizenkettőt kongott.

A mig táncol, titkon lsei,
Szivdobogva hallja,
Hogy valahol — künt a pusztán —
Pásztor legény kedvesét siratja.

Éjfél üt; csak a haját
Igazitni mégien
Elnémult a furulyaszó —
Keskeny csolnak suhan át az éren.

— Jajj — felordit vőlegénye —
Hol a menyasszonyom?
Kivette az Ipoly habja
Nem is egy, de két halott a parton! —

HesznéHauszner Fanny.

A fehér legyezős asszony.

Irta: Anatole France.

A Szung tartományból származó Csuang-Cen tudós és tekintetes férfiú vala, ki is a bölcsességében annyira vitte, hogy minden mulandóságtól elfordula

elméjében, s mivel, hogy jó kínai létére, örökkévalóságokban sem hitt, hő lelkének alig maradt egyéb vigasztalása annál a megnyugvásnál, hogy mentnek tudta magát minden hívságaitól s gyengeségeitől a többi emberfiának, aki mind haszontalan kincsek és hitvány tisztességek után esenkedik. Mindazonáltal valami különös jó foglaltathatik ebben a megnyugzásban, mert holta után boldognak ismerték s irigylendőnek itélték.

Hát, a mig az ismeretlen hatalmak élnie engedték, napos ég alatt, mosolygó zöldelés közepett, Csuang-Cen megszokta, hogy ahol az élete telik, elmélkedéseibe mélyen elmerülve járjon-keljen, maga se tudva mért és merre. Valamelyik reggel mikor véletlenségből a Nam-Hoa viruló hegyoldalaira tévedt, valahogy egy temetőbe találta magát, ahol az ország szokása szerint vert földből való kis halmok alatt nyugodtak a halottak. A szemhatárba vesző e számtalan sir láttára a tudós férfiú mélyen elgondolkodott az embernek sorsán.

— Ime, — így szólt magában — ime a keresztút, melybe az élet ösvényei beletorkollanak. Aki egyszer a holtak közt elhelyezkedett, nem tér többé vissza a napvilágra.

Misvilágban Csuang-Cen nem hitt, mint a hogy nem hisznek benne az ő földjei sem, akiket kit vidám, kit bánatos hajlandóságai szerint, a halálba való

Mandannyan a javaslat ellen beszéltek.

Tisza István gróf miniszterelnök reflektált az elhangzott beszédekre.

Beszédében élesen támadta Bánffy Dezső bárót, a kit társai a jelenlegi politikai pályáján szédületes örvény felé vonszolnak és a ki megtagadta politikai multját.

Végül kijelentette gróf Tisza István, hogy az ország külön vámtérülettel nem érvényesülhet.

A miniszterelnök beszédére válaszoltak Bánffy Dezső báró és Gulner Gyula.

Ezután a ház elfogadta a javaslatot.

Augusztus 11-én elfogadták harmadszori olvasásban az appropriációs javaslatot.

Györfy Gyula mentelmi ügyében Eötvös Károly indítványozta, hogy a javaslatot vegyék le napirendről.

Plosz Sándor igazságügyi miniszter kijelenti, miután csupán csak mentelmi ügyről lévén szó, az ügy tisztán áll a képviselőház előtt. Erre a Ház elfogadta a bizottság véleményét, mely szerint Györfy Gyula mentelmi ügye nem sértetett meg.

Ezután az interpellációkra és a válaszokra tértek át.

Tellián Béla földmívelésügyi miniszter felelt Pozsgay Miklósnak a takarmány neműek tárgyában.

A kivitelre nézve az intézkedések megtörténtek. A szállítási kedvezmények megtörténtek.

A hivatalos lap mai száma közli a kiviteli tilalmat az osztrák-magyar vámtérületről.

Kéri a miniszter a gazdaközönséget, hogy takarékosan bánjon a takarmánnyal, akkor a nagyobb veszedelemnek elejét vennék.

A miniszter válaszát tudomásul veszik.

Gróf Tisza István miniszterelnök felelt Rákosi Viktor interpellációjára az Operaházi Wagner ciklus tárgyában. A Ház tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát.

Több interpellációnális válasz után Tisza felelt Rakovszkinak a kolozsvári nemzeti színház építési ügyében. A színház összes anyaga beföldi lesz. A Ház tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát.

Tisza indítványozza, hogy a Ház október 10-ig elnapolják.

Polonyi Géza végül sürgős interpellációt terjesztett be az oszloai határrendezés ügyében.

Császka György †

1826–1904.

Budapest, aug. 11.

A magyar katolikus egyházat súlyos csapás érte. Császka György kalocsai érsek, augusztus 11-én délután fél 6 órakor Budapesten elhunyt.

A főpap már hosszabb idő óta betegeskedett, de csak két napja feküdt ágyban orvosi tanácsára.

Ekkor már nagyon előrehaladott tüdőgyuladást konstataáltak rajta az orvosok és láza is mindinkább emelkedett. Ma délben 12 órakor állapota válságosra fordult.

Három órakor megadták az utolsó kenetet, mire a főpap oda szökött titkárnak:

— Az aktákat majd holnap aláírom!

Ez volt utolsó szava, mert ekkor már beállott a teljes agónia, míg 5 óra 30 percek az orvosok a bekövetkezett halált konstataálták.

Császka György Szerdahelyen született 1826 december hó 4-én. Iskoláit Nyitrán, Tatán, Esztergomban és Pozsonyban, majd Nagyszombaton végezte.

A theologiai tanulmányokat a Pázmáneumban szerezte meg. 1850. szeptember 21-én szentelték pappá, az esztergomi érseki főmegyében. Ezután a nagyszombati érseki főnevelő intézetben mint tanügyi felügyelő és főgimnáziumi tanár működött. 1853-ban Nagyszombatban szentszéki jegyzőnek és levéltárosnak nevezetett ki. 1856-ban helynöki titkár lett és 1864-ben Scitowszky akkori primás mellő irodaigazgatónak hivatott el Esztergomba.

Simor hercegrímás 1870-ben kanonokká nevezte ki, majd 1874-ben szepesi püspök lett. E méltóságban 17 évet töltött és e közben ő felsége kitüntetésekkel halmozta el. Valóságos belső titkos tanácsos, majd a vaskorona rend I. osztályú lovagja lett. 1891-ben Haynald Lajos helyébe kalocsai érseknek nevezett ki és ezt a méltóságot viselte mostanáig, hogy befejezte eredményes pályafutását. Áldás emlékére.

Ijedség.

E címen lapunk 63-ik számában „r.” aláírással pártunk egy tekintélyes tagja tollából komoly cikk jelent meg, válaszképpen a helyi függetlenségi újságban „Kormánypárti szervezkedés” cím alatt megjelent

személyeskedő, sértő és támadó cikke. Lapunk e cikke személyekkel nem foglalkozik, csupán az ellenzéki támadásra óhajtott tárgyilagossá választ adni. Ám a nevezett újság segédszerkesztője személyét és néhai nagybátyját sértve látván lapunk cikke által, a lapunk megjelenését követő napon, hétfőn, augusztus 8-án este 8 óra tájban megjelentek nálam K. Kovács István hírlapíró és Dönes Lajos joghallgató urak s Molnár Emil ur megbízásából kérték tőlem a cikk írójának megnevezését, azzal a kijelentéssel, hogy megbízójuk a sértésért a sajtóbírósnak utján elégtételt óhajtott venni s azonkívül, tőlem nem, de a cikkiról lovagias uton is elégtételt akar szerezni. A két megbízott urnak válaszul azon kijelentést tettem, hogy a cikkirót a szerkesztői diszkreciónál fogva nem nevezhetem meg másutt, csupán a sajtóbírósnál, tessék tehát a sajtóbírósnál megindítani az eljárást, mire a megbízott urak azon kijelentést tették, hogy a sajtóügyi feljelentést Dr. Szentiványi Árpád ügyvéd ur már jórésben el is készítette. Egyben azonban arra is kérték a megbízott urak, hogy lennék szíves megkérdezni a cikkirót, hogy nem volna-e hajlandó magát megnevezni elégtétel kérés céljából, én e kérés teljesítését kitalásba helyeztem azon megjegyzéssel, hogy ha, és mihielyt találkozhatom a cikkiróval, aki nem volt a városon, megbeszéltem az ügyet s más nap, esetleg talán 48 óra alatt közöltem a cikkiró válaszát, Megbízott urak ezzel távoztak.

Szerdán, aug. 10-én este egyik megbízott: K. Kovács István úrral találkoztam, kijelentettem neki, hogy a cikkiró nem hajlandó megnevezni magát, úgy vélekedvén, hogy Molnár E. ur — a megbízottak nyilatkozata szerint — a sajtóbírósnál elégtételt akar szerezni s így egy sértésért egyféle elégtétellel bárkinak is meg kell elégednie.

Másnap aug. 11-én (csütörtökön) délelőtt ajánlott levélben K. Kovács I. és Dönes Lajos urak, majd délben Nagy Andráshoz joggyakorló ur (az időközben M. E. ur képviselőtől visszaépett K. Kovács István helyett) és Dönes Lajos ur személyesen lovagias elégtételt s 24 óra alatt megbízottaim megnevezését kérték tőlem. Én megbízottaimul Pápay Lajos kir. postatiszt, m. kir. tart. honvéd hadnagy és Bálint Gyula kir. postatiszt urakat megnevezvén, aug. 12-én általuk kijelentettem, hogy a cikkért, mint felelős szerkesztő, lovagias uton elégtételt nem adok, mert ezt tőlem a rendes időben (24 óra alatt) nem kérte az ellenfél, s mert a szerkesztésben megjelenő lapban közölt bármely cikkért csak a sajtóbírósnak tartozom felelősséggel. Az ellenfél megbízottai erre azon kijelentést tették, a tárgyalási

egyenlőség gondolata vagy elbűrit, vagy földérit. Zöld és piros bálványképek sokasága mutatja itt a szegény elköltözötteket. De Csuang-Cen, aki a bölcsekedők büszke rendjéhez tartozott, üvegbáboktól nem kért vigasztalást.

Ahogy elmélázva végigjártatta a szomét a temetőn, a pillantása egy fiatal asszonyon akadt meg, akin gyászruha volt, vagyis hosszú fehér köntös, durva szövésű, varratlan.

Ott ült az egyik siron, s egy fehér legyezőt fáradszaktalanul suhogtatott ide-oda a domb fölött, melynek a hantja még nedves volt.

E különös foglalatosság oka felől Csuang-Cen elfogta a kíváncsiság s a fiatal asszony felé közeledve tisztességtudóan így szólt:

— Asszonyom, merhetem-e megkérdezni, kit hantoltak itt el, s kegyed mely okon legyezi oly buzgalommal a földet, mely az életteleniséget elföldi? Bölcselkedő vagyok, aki mindennek végső okait kutatja — s im, itt állok, olyasmi előtt, aminek végére nem jutok.

Az asszonyka megállapodás nélkül tovább jártatta a legyezőjét. Csak a fejét szegte le elpirulva, s egypár szót mormolt, amit a tudós meg nem értett. Megismételte a kérdését, többször is, de hiába. A gyászoló asszony rá sem ügyelt többé — úgy tetszett, a lelket teszi bele abba a karjába, mely a legyezőt jártatta.

Csuang-Cen hát tovább ment, kollektetlenül. Tudta bár, hogy minden hívságos, mégis a lelke hajtotta, hogy kutassa az okait az emberek cselekvéseinek, főképpen az asszonyi nemből valóknak. Ezeknek az alsóbbrendű teremtetéseknek a fajtája erős, ha nem is éppen jóakaró érdeklődéssel töltötte őt el.

Lassan folytatta vándorlását, közben visszavisszanézve a legyező felé, amely mint egy nagy fehér pillangó szárnya, úgy repkedett a levegőben.

Egyszerre csak egy öreg anyóka állt előtte, akit eddig észre sem vett, s aki intett a tudósnak, hogy kövesse.

Egy sirdomb mögé vezette, amely a többinél valamivel magasabb volt, s így szólott:

— Hallottam, mikor az asszonyomat megkérde, s az nem felelt. Szívesen megfelelek kegyed kíváncsiságának, elsőbb velem született tisztességtudásomnál fogva, de meg abban a reménységben is, hogy ad érte valamieszkét, amin a papoktól büvös papirost vehetek, hogy az megnyujtsa életemet.

Csuang-Cen egy pénzdarabot vett ki a tárcájából, s az anyó így kezdte:

— Az a fiatal asszony, akit ott látott annál a sirnál, neve szerint Lu asszonyság, özvegye egy Tao nevezetű tudósnak, aki két héttel ezelőtt halt meg, hosszas betegség után. Az a sir az ő sirja. Igen nagyon szerették egymást. Még haldoklásában is Tao ur alig tudott belenyugodni abba, hogy megváljon a feleségétől, s hogy itt hagyja, azt érte és szépsége virágjában, az szinte lehetetlen volt előtte. De jó és kezes ember léte utoljára is belátta a szükségét mindezeknek, s megadta magát a sorsának.

Lu asszonyság, aki nem tágitott az ura betegágyától, könnybe borulva esküdött meg minden istenekre, hogy nem éri túl a halálát; mint ahogy életében megosztotta a fekvőhelyét, úgy akar a koporsóban is az oldalán nyugodni.

De Tao ur így szólott: En szerelmem, ne esküdj erre.

— Hát akkor, — így felelt az asszony, — ha

az a sorsom, hogy túléljelek, s a tündérek arra kárhoztatnának, hogy a nap világát akkor is lássam, mikor a te szemed lezárult, tudd hát legalább, hogy soha más asszonya nem leszek, s egy uram van csak, amint ahogy csak egy a lelkem.

— Ne esküdj erre, — szólt Tao.

— Óh, Tao! hadd esküdjem hát, hogy öt egész esztendőig várok, míg újra férjhez megyek.

— Erre se esküdj, — felelt Tao. — Csak arra esküdj, hogy megőrzöd emlékezetemet, amíg sirom hantja meg nem szárad.

Lu asszonyság megfogadta ezt szentül. S a jó Tao ur lehunyta szemét, örökre. — A Lu asszonyság bánatát el sem lehet mondani. Forró könnye majd kiégették a szemét. — Éles körmeikkel sebesre tépték porcellán arcoeskáját. De minden mulandó, s a bánat zord hullámai is előtek. Harmadnapra a Tao ur halála után a hű asszonyság gyásza már emberiebb volt. Mondták neki, hogy az az egyik tanítványa részvételét akarja neki elmondani. Nagyon helyesen úgy gondolkodott, hogy ezt visszautasítania nem illik és sóhajta elfogadta. A fiatal ember csinos fiú volt nagyon formás, egyet mást mondott Tao úrról, temetőben sokat Lu asszonyságról, azt mondta az asszonynak, hogy visszatér. S azóta Lu asszonyság éjjel nappal ott ül az ura sirján, s legyezi a nedves földet, hogy mentül előbb fölszikkadjon.

Hogy így az anyó mondokáját elmondta, a böles Csuang-Cen ekként gondolkodott:

— Az ifjuság rövid — s az ifju vérnek szárnyat ad a vágy. Mindent összevéve, ez a Lu asszonyság nagyon tiszteltetle méltó személy, aki nem akarja megszegni az esküjét.

jegyzőkönyv tanúsága szerint, hogy „minthogy Vajna Károly ur nem volt hajlandó a cikk íróját megnevezni, felük azonnal lovagias elégtételt kért tőle.” E nyilatkozat után megbízottaim ismételték a lovagias uton való elégtételadásnak az előbb felsorolt okokból való megtagadását s a tárgyalást befejezték.

Ez az ügy lefolyása eddig. S talán itt be is kellene fejeznem e cikket, ha a tárgyalási jegyzőkönyv, melyet ellenfelem lapjában bizonyosan közölt, az ellenfél részéről helyes és világos adatokat tárna a közönség elé. Ezért meg kell még írnom a következőket azon okból, hogy bárki is meggyőződjék álláspontom korrektségéről.

Ellenfelem megbízottjai tőlem első megjelenésük alkalmával a cikk megjelenése utáni napon, aug. 8-án tehát 24 óra alatt nem kértek elégtételt desőt nem is akartak kérni még feltételeken sem, mint ezt elől is a valóságnak megfelelően megírtam; csupán a cikkíró megnevezését kérték; ennek valódiságát a tárgyalási jegyzőkönyvben is elismerik, de tanúsítja az akkor M. E. ur képviselőtében megjelent K. Kovács István ur következő nyilatkozata is:

„Tekintetes Vajna Károly urnak

Helytt.

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Kérésére kijelentem, hogy Molnár Emil ur nevében augusztus 8-án, békén Öntől lovagias elégtételt nem kértünk, csupán a kérdéses („Ijedtség” című) cikk írójának megnevezését kértük.

Kézdivásárhely, 1904. aug. 13.

Özinte hive: K. Kovács István.”

Az a tény, hogy az ellenfél megbízottjainak kérésükre, kilátásba helyeztem, hogy a cikkírótól megtudom, hogy hajlandó-e megnevezni magát s a választ esetleg 48 óra alatt tudomásukra juttatom: jogfolytonosságot az ellenfél részére csak akkor biztosított volna, ha tőlem az első megjelenéskor tehát 24 óra alatt a cikkíró meg nem nevezése esetére ha csak feltételeken is, elégtételt kértek volna. Ezt azonban tudvalevőleg elmulasztották. És továbbá: az a 48 óra is, mely feltéve, de meg nem engedve, a jogfolytonosságot biztosította volna az ellenfél részére, aug. 8-án estétől aug. 10-én estéig terjedvén, aug. 10-én (szerdán este) lejárt s ekkor ugyan még joguk lett volna — ha lett volna — a tőlem való elégtételkéréshez; de esőtörtök délelőtt, illetve délután az időből már ki voltak esve. Én tehát mind két esetben jogosult és kénytelen voltam a lovagias elégtétel adást az elől megírt okoknál fogva megtagadni.

Végül ideiktatom megbízottaim következő nyilatkozatát.

„Tekintetes Vajna Károly szerkesztő urnak

Kedves Barátunk,

A Molnár Emil urral fennforgott ügyben megbízásodból eljárunk s a csatolt tárgyalási jegyzőkönyv szerint az ellenfél megbízottjainak Nagy András és Dénes Lajos urnaknak kijelentettük, hogy

lapodban az „Ijedtség” cím alatt megjelent cikkért lovagias uton elégtételt nem vagy hajlandó adni, mivel ezt a rendes időben (24 óra alatt) nem kérte tőled az ellenfél s a lapodban megjelenő bármely cikkért csupán a sajtóbírósnak tartozol felelősséggel.

Ezzel az ügyet Részéről a lovagiaság szabályai szerint elintéztetnek nyilváníjuk. Tisztelettel Kézdivásárhely, 1904. aug. 12.

Özinte hiveid:

Pápay Lajos s. k.

Bálint Gyula s. k.”

Ennyit szükségesnek tartottam közölni azért, hogy a lap olvasói megalkothassák véleményüket eljárásom helyességéről.

Kézdivásárhely, 1904. aug. 13.

Vajna Károly,
a Székelyföld felelős
szerkesztője.

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fliegler Kálmán breznóbányai áll. polgári iskolai helyettes tanítót kinevezte Baróthra az áll. polgári iskolához segédtanárrá; — közdivásárhelyi Csizsár András okleveles tanítót a Rimaszécs-Jenői ev. ref. egyházközség egyhangulag kántortanítótá választotta.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter kézdi esomortáni Gyergyai Dezső fehértemplomi áll. főgimnáziumi rendes tanárt jelen minőségében a szekszárdi áll. főgimnáziumhoz helyezte át.

— **Nyugdíjazások.** Székely P. Gyulát, Udvarhelyvármegye kir. tanfelügyelőjét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. évi szeptember 1-től kezdődőleg 27 évi tanügyi szolgálat után nyugalomba helyezte; addig szabadságolta s helyettesítésével Dr. Solymossy Lajos főreálisk. igazgatót bízta meg. — Zayzon Farkast, a sepsiszentgyörgyi polg. leányiskola érdemes igazgatóját a miniszter évi 2900 korona nyugdíjjal szept. hó 1-től kezdve nyugalomba helyezte.

— **A Háromszékköri Dávid Ferenc Fiók-Egyet** Szentiván Laborfalván augusztus hó 21-én délután 2 órakor ünnepélyt tart, melyre lapunk olvasóit ez uton is meghívja a rendezőség. Az ünnepélyen való részvétel díjtalan. Az ünnepélyt követő társas uzsonnán egy teríték ára 1 kor. 60 fillér. A rendezőség kéreti, hogy az uzsonnán résztvenni akarók Göncz Mihály lelkésznel jelentkezzenek. — Az élvezetes műsort itt közöljük: Istentiszteletet tart Végh Benjámin árkosi lelkész helyettes. Elnöki megnyitót tart Szent Iványi Miklós kir. tanácsos ur. Szavalt Veres György theologus. Szabad előadást tart Vaska Béla kökösi lelkész. Duett. Éneklik: Mihály Emma k. a. és Cserey Irén k. a. Szavalt Bedő Gábor theol.

logus. Elnöki bezáró. Ünnepély után tánc, melyre belépti díj 50 fill. A tiszta jövedelem a laborfalvi unitárius papi lakház-alapra fordítatik. Felülfizetések hirlapilag lesznek nyugtázva.

— **Értesítés.** A nagyszebeni kir. tankerületi főigazgató a f. évi szeptember hóban személyes elnöklése mellett tartandó gimnáziumi ismétlő-, javító- és pótló érettségi vizsgálatok helyéül Nagyszebenben, idejéül pedig szeptember 5-ikének reggeli 9 óráját tűzte ki. Miről az érdekelteket értesíti. Kézdivásárhelyt, 1904. augusztus 14. A róm. kath. főgimnázium igazgatósága.

— **Kinevezés és előléptetések.** A m. v. kezelés alatt álló brassó-közdivásárhelyi vonalhoz tartozó Sepsiszentgyörgy állomáson a következő előléptetések történtek: Kinevezetett Szikorszky András állomásfőnök, ellenőrré 2800 korona évi fizetéssel. Előlépett: Zoltán Albert hivatalnok 2000 kor. ról 2600 kor.-ra, Jakab János kezelő altiszt 1600 kor.-ról 2000 kor.-ra, Bordás Lajos raktárnok 1200 kor.-ról 1600 kor.-ra, Tompos Gyula állomási málházó 600 kor.-ról 800 kor.-ra, Véges János kapus 660 kor.-ról 900 kor.-ra, Jákó Domokos 660 kor.-ról 900 kor.-ra, Dénes Mihály, Bartha József váltódörök 800 kor.-ra, Mohay Károly, Szendrey Károly, Kővér Zsigmond, Tréfas Sándor, Kelemen József kalauzok 1200 kor.-ra, Gál Ignác és Hoffmann András vonatmálházók 900 kor.-ra, Péter István, Nagy Dániel, Kiss István, Both Félix, András Domokos, Kovács György, Szilágyi Imre 800 kor.-ra. Ezen összegekben már a fizetésrendezési különlet is befoglaltatik. A jól kiérdemelt előléptetésekhez gratulálunk.

— **Új levelezőlapok.** Mint értesülünk a m. kir. postaigazgatóság új levelezőlapok kiadását tervező és azokat nem sokára forgalomba is fogja helyezni. Az újítás abból fog állani, hogy a címoldalon rovat lesz a feladó neve és címe számára is.

— **Gőzmotorokkal felcserelt vicinálisok.** Nagyváradai tudósítónk megbízható forrásból arról értesült, hogy a kereskedelmi miniszteriumban tervbe vették a magyar államvasutak kezelésében lévő 109 vicinálisnak gőzmotoros üzemre való átalakítását. A 200 kilométer hosszú utvonalon ötszáz motoros kocsira volna szükség. Egyelőre csak háromszázat szereznek be s ezekből száz darabot magyar gyároktól négy és fél millió korona értékben. A motoros közlekedés 1905. május havában indul meg.

— **Székely tanoncok felvétele.** Az iparos és kereskedői pályákra jelentkezett székely fiúk elhelyezése a következő időkben lesz megtartva: Augusztus 25-én Sepsiszentgyörgyön a vármegye házában, 26-án Kézdivásárhelyt a járási főszolgabírósnál, 27-én Csikszerezében a vármegye házában, 29-én Gyergyószentmiklóson a járási főszolgabírósnál, 31-én Székelyudvarhelyt a vármegye házában és szeptember 1-én Marosvásárhelyt a vármegye házában. A beosztás reggel 9 órakor veszi kezdetét. A helyi iparosok és kereskedők, akik személyesen megjelennek, elsősorban választhatnak maguknak tanoncokat.

H I R D E T É S E K.

A piac soron levő ujonnan épült házam emeleti részét — kényelmes feljáróval —
szeptember 1-től több évre

haszonbérbe kiadom.

Értekezni lehet **Ifj. Jancsó Mózes** nyomdatulajdonossal. (105. 3-3)

KIADÓ LAKÁS.

A Szentlélekre vezető uton **Özv. Fülöp Józsiásné** tulajdonát képező lakás, mely áll: 3 szoba, konyha, kamara, az udvaron külön állva egy nagyszoba, gazdasági épületekkel felszerelve és nagy kerttel együtt **több évre**

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet **Özv. Fülöp Józsiásnéval.** (108. 2-5.)

**Örök áron eladó, esetleg 6-9
évre haszonbérbe adó**

BIRTOK.

Háromszékmegyében, f.-csernátoni határban, 65 k. hold tagosított tehermentes prima szántó-föld, 9 hold szénarét, 47 hold első osztályu csereerdő, két lakó belső telek, gazdasági épületekkel és finom gyümölcsfakkal, a kertek fásítva.

Felvilágosításokat ad a tulajdonos:

ÖZV. KOVÁCS KÁROLYNÉ

KOLOZSVÁRT, Trefort-utca 19. szám.

(104. 8-12.)

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lőhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók,
őrlemalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

(31. 12-18.)

A „Székelyföld” kiadóhivatala.
A székelyföld legdusabban fel-
szerelt nyomtatvány raktára.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyv-
nyomdája, könyvkötészete, pa-
pir, írószer, és könyvkereskedése

Kézdivásárhelyt a „Jancsó”-féle gyógyszerár mellett.

Ajánlom a nagyérdemű kö-
zönségnek a legujabb és leg-
divatosabb báli, eljegyzési és
esketési meghívókat, ér-
tesítéseket, névjegyeket,
továbbá mindennemű al-
kalmi és más nyomtat-
ványokat nagyon diszes
kiállításban. — Gyászko-
szoruk szallagaira felira-
tok fekete, arany és ezüst
nyomással vagy valódi
érbetűkkel — melyek a
szallagról soha le nem bullnak
— olcsó áron eszközöltetnek.

*Mindennemű szükségeltető köz-
ségi, közigazgatási, egyházi
és ügyvédi nyomtatványok
mind raktáron vannak. * * **

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tar-
tok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket,
vaságyakat, gyermekkocsikat, ablak carnisokat,
hajlitott és préselt ületű székeket, chiffo-
kat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és
heverő diványokat, matracokat stb., stb., me-
lyek saját felügyeletem alatt házamnál ké-
szülnek, rendkívüli olcsó áron árusítok el.

Legszebb és legalkalmasabb
névnap- és alkalmi ajándékul
ajánlok arekép és levelezőlap
albumokat, emlékköny-
veket dus választék-
ban, remek kivitelben.

Bőrárukban nagy választék van
raktáron, u. m.: pénzerszények,
dohány-, cigaretta-, szivar- és név-
jegy-tálcák. Fűsük, bajuszkékék.

Szemüvegek, cvikkerek, hegedű
hurok, ótaláncok, olvasók, zseb-
tűkrök, zsebkések, borotvák stb.,
stb. nagy választékban kaphatók.

*Ima- és énekkönyveket, úgy ka-
tholikusok mint reformátusok részére
nagy választékban tartok. Továbbá
mindennemű kép-, mese- és álmos-
könyvek, legujabb népdalok nagy rak-
táron. Mindennemű tankönyvek, tan-
szerek és naplók dus választékban.*

Könyvkötészetemben minden fajta
könyvek bekötését nagyon jutányos
áron eszközölöm s azokat kívánatra
ellátatom éresarkokkal, miáltal
azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; **Kézdivásárhelyt** kapható: K. Csiszár József utóda **Szabó Lajos urnál.**

70. 30-30.

Hirdetések olcsó áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.